

Nők drágafényü válla derengett messzi páholy
Mélyén –, s a szinpadon zengett a csodakút,
Egy szökkenő sugár vérző oszlopba nyúlt,
Majd kék esőbe bomlott, mely sír, amíg aláfoly...

(1910. In Tóth Árpád összes művei. 1. köt. Költemények. Budapest, 1964. 237–238.)

A pesti detektív és kutyája, Lux

Kuplé

**HETÉNYI-HEIDELBERG ALBERT¹⁰ –
DR. SZALAY JÓZSEF¹¹**

I.

Csak rám kell nézni s tudhatják:
Milyen zseni vagyok,
Minden trafiknak ablakán
A képem ott ragyog.
Száz rémregényben írták meg
Az én nagy híremet,
Sok nemzetközi betörő
Undorral emleget.
A kollégám az sem kutya
Im itt van, neve Lux,
Együtt nyomoz ő énvelem,
S akármit ha eldugsz,
Azt megtalálja Lux.

¹⁰ Zeneszerző, sanzoníró, az egyik leghíresebb kuplé-dalszerző, több kabaré vezetője (1875–1951).

¹¹ Nem tudni, Szalai József népszínműíró vagy Dr. Szalay József szegedi rendőrkapitány lehet a kuplé szerzője, aki híres könyv- és kéziratgyűjtő is volt.

Rézkarci-illusztráció a Júlia és a nők című, leszbikus szerelmi kalandok sorát elmesélő, számozott példányban készült regényből, mely 1888-ban játszódik
H. és é. n.

Refr:

Elsőrendü a szaglászó szervem,
Kvalitásom látszik orromon.
Nem csodálom, ha az irigységtől
Mégpukkad az öreg Pinkerton.
Én vagyok a híres Herlock Slojmesz,
Én vagyok a detektív-király.
Őre vagyok Pest-Budának,
Éceszt adok én Bodának,
Büszke rám a pesti policáj.

II.

Ha Pest utcáin végigmék,
Ujjal mutatnak rám.
Mint titkos rendőr közismert
Vagyok én Pest-Budán.
A kis magánzó hölgyikék,
Sipisták és jaszok,
Ijedten futnak szerteszét,
Ha közéjük csapok.
Mindenhová belédugjuk
Orrunkat, én meg Lux.
Tolvajt, orgazdát, zúgbankárt
– Ha Wolf, ha Bär, ha Fuchs –¹²
Mínd kinyomozza Lux.

Refr:

Elsőrendü a szaglászó szervem,
Kvalitásom látszik orromon.
Nem csodálom, ha az irigységtől
Mégpukkad az öreg Pinkerton.
Én vagyok a híres Herlock Slojmesz,
Én vagyok a detektív-király.
Őre vagyok Pest-Budának,
Éceszt adok én Bodának,
Büszke rám a pesti policáj.

¹² Érzésem szerint itt az állatviccek visszatérő szereplőire (farkas, medve, róka) utalhatott a szerző.

III.

A múltkor elhivat egy hölgy
– Csak bennem bízik ő –,
Egy kincse volt és elrablá
Valami betörő.
Nekem gyanús volt a dolog,
– Az egész csak koholt –,
A nőcske bukik én reám,
De kincse – rég nem volt.
És szóltam: „Itt nem nyomozok,
Nyomozzon itt a Lux!
Drágám, átlátok a szitán,
Reám hiába buksz,
De tessék – itt a Lux!”

Refr.

Elsőrendű a szaglászó szervem,
Kvalitásom látszik orromon.
Nem csodálom, ha az irigységtől
Megpukkad az öreg Pinkerton.
Én vagyok a híres Herlock Slojmesz,
Én vagyok a detektív-király.
Óre vagyok Pest-Budának,
Éceszt adok én Bodának,
Büszke rám a pesti policáj.

*(Éneklő Rátkay Márton, a Király Színház tagja, Kis élcslap Tulipán-kiadása, 1908.
1908. szeptember 20–27. 19/a sz. 11–12.)*